

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

موسسه تحقیقات علوم دامی کشور

مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان

- عنوان پروژه : بررسی عوامل مؤثر بر زنده‌مانی بزغاله‌های کرکی رایینی از تولد تا یک‌سالگی
- شماره مصوب پروژه: ۲۴۵۴۱۳۰۰۹۹۷۰۲۰۱
- نام و نام‌خانوادگی مجری مسئول:
- نام و نام‌خانوادگی مجری: نجمه کارگر
- نام و نام‌خانوادگی همکاران: محمد حسین بنابازی، پیروز شاکری، محسن شفیعی، علی امینی، محمد رضا امیر اسماعیلی، محسن احسانی
- نام و نام‌خانوادگی مشاور(ان):
- محل اجرا: استان کرمان
- تاریخ شروع: ۱۳۹۷
- مدت اجرا: ۲ سال و ۰ ماه
- ناشر: مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان
- شمارگان(تیراژ):
- تاریخ انتشار: ۱۳۹۹
- این اثر در مورخ ۱۴۰۰/۴/۲۳ با شماره ۵۹۹۱۱ در مرکز اطلاعات و مدارک علمی کشاورزی به ثبت رسیده است.
- حق چاپ محفوظ است. نقل مطالب، تصاویر، جداول، منحنی ها و نمودارها با ذکر مأخذ بلامانع است.

چکیده:

در این پژوهش از اطلاعات طول عمر و زنده‌مانی مربوط به گله ایستگاه بز کرکی رایینی واقع در شهرستان بافت، که طی سال‌های ۱۳۷۲ تا ۱۳۸۸ جمع‌آوری شده بودند، استفاده گردید. همچنین از طریق انجام مصاحبه و جمع‌آوری اطلاعات پرسشنامه‌ای از گله ایستگاه بز کرکی رایینی و گله‌های مردمی، عوامل حذف بزغاله‌ها، عوامل محیطی مؤثر بر زنده‌مانی و میزان زنده‌مانی به دست آمد. تعداد ۱۱ گله با تنوع جغرافیایی و اندازه گله مختلف در سطح استان کرمان جهت تکمیل اطلاعات پرسشنامه‌ای انتخاب شد. بیش‌ترین و کم‌ترین درصد حذف بزغاله‌ها به ترتیب مربوط به مازاد پرواری (۵۴/۲ درصد) و حذف بر اثر ناقص الخلقه بودن (۰/۴ درصد) بود. مرگ در اثر بیماری بعد از مازاد پرواری بیش‌ترین علت حذف بزغاله‌ها بود (۲۲/۳ درصد). میزان زنده‌مانی در این گله‌ها ۸۹/۹۴ درصد به دست آمد. نتایج نشان داد که میانگین کل طول عمر تجمعی ۳۱۰/۳ روز بود. تأثیر عوامل غیر ژنتیکی ماه تولد بزغاله، سال تولد بزغاله، جنس بزغاله و متغیر کمکی وزن تولد بزغاله به صورت درجه دو بر زنده‌مانی آنها معنی‌دار بود. مقدار وراثت‌پذیری لگاریتمی کم تا متوسط (۰/۱۴ تا ۰/۴۰)، وراثت‌پذیری اولیه متوسط تا بالا (۰/۲۵ تا ۰/۷۰) و وراثت‌پذیری مؤثر نیز متوسط (۰/۲۳ تا ۰/۶۱) برآورد گردید. برای بهبود زنده‌مانی بزغاله‌ها از تولد تا سن یک‌سالگی و افزایش سود اقتصادی دامدار، ضمن بهبود شرایط تغذیه‌ای و مدیریتی به دلیل برآورد متوسط پارامترهای ژنتیکی برای این صفت، می‌توان به انتخاب ژنتیکی در درون نژاد نیز توجه نمود.

کلیدواژه‌ها: بز، تابع ویال، نرخ زنده‌مانی، عوامل ژنتیکی و محیطی